

Handläggare

Charlotte Larsson

Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Telefon 08-508 288 71

E-post: charlotte.larsson@stockholm.se

Örnsbergs båtklubb

Inspektionsrapport, egenkontroll gällande båtklubbar och marinor

Inspektionspunkter:

- Verksamhetens egenkontroll
- Avfallshantering
- Underhåll och båttvätt
- Toatömning
- Kemiska produkter och avfallshantering
- Sanitära anläggningar

Bakgrund

Miljöförvaltningen bedriver, med stöd av miljöbalken, löpande tillsyn av verksameters egenkontroll. Sedan 2010 besöker miljöförvaltningen båtklubbar som räknas som miljöfarliga verksamheter. Syftet med detta är att undvika olägenheter för människors hälsa och miljön. Vid tillsynsbesöken granskas verksamheternas rutiner och egenkontrollprogram gällande miljö- och hälsoskyddsfrågor.

Inspektion

En inspektion på Örnsbergs båtklubb utfördes av miljöförvaltningen den 13 maj 2015.

Brister och Anmärkningar

Miljöförvaltningen bedömer att Örnsbergs båtklubb har mycket goda förutsättningar att bedriva en tillfredsställande egenkontroll samt minimera sin miljöpåverkan ytterligare. Miljöförvaltningen avser dock att följa upp de brister som finns dokumenterade i denna rapport.

Miljöförvaltningen

Tekniska nämndhuset
Fleminggatan 4
Box 8136, 104 20 Stockholm
Telefon 08-508 28 800
miljoforvaltningen@stockholm.se
www.stockholm.se/miljoforvaltningen

Detta innebär att utredningar, åtgärdsförslag och vidtagna åtgärder gällande nedanstående anmärkningar redovisas skriftligen till miljöförvaltningen **snarast, dock senast 30 september 2015.**

- *Det finns en golvbrunn i miljöstationen som måste kontrolleras så att den inte orsakar att invallning är inkorrekt.*
- *Klubben saknar en tidsatt skriftlig utfasningsplan för att fasa ut biocidhaltiga (bekämpningsmedelsinnehållande) båtbottnfärger.*
- *Klubben har inte genomfört någon skriftlig inventering av vilka båtbottnfärger som respektive medlemsbåt har målats med.*
- *Klubben saknar skriftlig policy för medlemmarnas val av båtbottnfärger.*
- *Tvättning av båtar, målade med biocidfärger, sker på mark eller vatten utan att tvättvattnet omhändertas alternativt renas med höggradig rening.*

Riktlinjer och information om brister

Avfallsmottagning och avfallsförvaring

- *En golvbrunn upptäcktes i miljöstationen, enligt klubben har den ingen funktion/inget utlopp. Kontrollera detta så att invallning för farligt avfall inte är bristfällig.*

En invallning utformas för att rymma det största förvaringskärlets volym plus 10 procent av övriga kärlets volym. Invallningar som är placerade utomhus förses med väderskydd för att förvaringen ska anses säker. Invallning syftar till att skydda närliggande mark- och vatten vid eventuella läckage samt vid spill. Den skyddar även mot svåra väderförhållanden där risk för läckage ökar.

Båtbottnfärger

- *Klubben saknar utfasningsplan av båtbottnfärger. Utfasningsplanen ska prioritera båtar med okänd båtbottnfärg eller med färger innehållande tributyltenn (TBT). Övriga bekämpningsmedelshaltiga färger (innehållande koppar, zink och liknande ämnen) ska fasa ut inom tre år.*

Miljöförvaltningen

Tekniska nämndhuset
Fleminggatan 4
Box 8136, 104 20 Stockholm
Telefon 08-508 28 800
miljoforvaltningen@stockholm.se
www.stockholm.se/miljoforvaltningen

Idag finns det ett förbud mot användning av biocidhaltiga (bekämpningsmedelsinnehållande) båtbottnfärger på båtar med hemmahamn i Mälaren samt övriga insjöar och Bottniska viken.

Förbudet gäller omedelbart och därför ska en utfasningsplan framtas av klubben av vilken det framgår olika åtgärder för att totalt fasa ut biocidhaltiga båtbottnfärger snarast, dock senast inom en övergångsperiod på tre år. Tänk på att båtar som har någon gång målats med okänd båtbottnfärg kan vara potentiella TBT-båtar som har tidigare målats med färger innehållande tributyltenn som är ett extremt giftigt och hormonstörande ämne. Ämnet är totalförbjudet i Sverige och får därför inte förekomma på båtar. Detta gäller även om båten har ommålats med andra färger senare. Det vill säga, ämnet får inte heller förekomma i underliggande färglager.

För att utesluta TBT kan båtklubben exempelvis sanera båtar från all båtbottnfärg. Tänk på att saneringsarbetet måste utföras fackmässigt så att den som sanerar inte exponeras för TBT. Saneringen ska utföras så att inget spill/läckage uppstår och resterna ska samlas in och omhändertas som farligt avfall.

- *Båtklubben saknar en utarbetad skriftlig inventering av vilka båtbottnfärger som finns på varje båt. Klubben är intresserad av att utföra en inventering.*

En skriftlig inventering talar om vilka båtbottnfärger respektive båt är påmålade med. Inventeringen är ett verktyg i egenkontrollen och underlättar utfasningen av förbjudna båtbottnfärger. Vidare ska inventeringen påvisa om några TBT-båtar förekommer inom klubben.

- *Policy angående val av båtbottnfärg saknas. Det finns rekommendationer i klubbens policy men inget krav.*

Policy för val av båtbottnfärg bör tala om vilka båtbottnfärger som är tillåtna och vilka som är förbjudna inom klubbens vattenområde.

Relevant information om bekämpningsmedels skadeverkan samt biverkningar på miljön och människor samt om miljövänliga alternativ till båtbottnfärger bör tillgängliggöras för samtliga medlemmar inom klubben. Exempelvis kan båtklubben informera medlemmarna om bekämpningsmedels skadeverkan på människor och det marina livet samt informera om att medlemmarna kan välja att blåstra eller slipa rent sina båtar och avlägsna påväxt på andra sätt.

Miljöförvaltningen

Tekniska nämndhuset
Fleminggatan 4
Box 8136, 104 20 Stockholm
Telefon 08-508 28 800
miljoforvaltningen@stockholm.se
www.stockholm.se/miljoforvaltningen

Båtunderhåll

- *Klubben har policy med krav på försiktighetsåtgärder vid dammspridande underhållsarbeten som slipning, skrapning och dylikt men det följs inte upp om de enskilda medlemmarna följer kraven. Exempelvis kan klubben införa policy för användande av slipmaskin med uppsamlingspåse.*

Slip- och skrapdamm kan innehålla olika miljögifter, bland annat toxiska ämnen som förekommer i båtbottnfärger som exempelvis tributyltenn (TBT), koppar och zink. Dessa ämnen kan spridas runt vid slip- och skraparbeten och leda till föroreningar. Dessa kan även vara farliga att andas in eller vidröras. Se därför till att samla in dessa och lämna in som farligt avfall.

Båttvätt

- *Rengöring/tvättning av båtar sker över grusad mark och över vatten utan att tvättvattnet omhändertas. Risk för spridning till intilliggande vattenområde föreligger. Det sker ingen tvätt i klubbens regi, däremot tvättar enskilda medlemmar sina båtar över mark.*

Att rengöra/tvätta båten över grusad mark eller vatten kan leda till stora koncentrationer av giftiga ämnen inom klubbens mark- och vattenområde. Se därför till att antingen rena tvättvattnet med avancerad rening (exempelvis spolplatta med avancerad rening) eller samla in allt tvättvatten för omhändertagning som farligt avfall.

Lagar och regler

Av 10 kap. 1 § miljöbalken framgår att med föroreningsskada avses i detta kapitel en miljöskada som genom förorening av ett mark- eller vattenområde, grundvatten, en byggnad eller en anläggning kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av 10 kap. 2 § miljöbalken framgår att den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till en föroreningsskada eller allvarlig miljöskada (verksamhetsutövaren) är ansvarig för det avhjälpande som skall ske enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Miljöförvaltningen

Tekniska nämndhuset
Fleminggatan 4
Box 8136, 104 20 Stockholm
Telefon 08-508 28 800
miljoforvaltningen@stockholm.se
www.stockholm.se/miljoforvaltningen

Enligt 2 kap. 1 § miljöbalken gäller att när frågor prövas om tillåtlighet, tillstånd, godkännande och dispens och när sådana villkor prövas som inte avser ersättning samt vid tillsyn enligt denna balk är alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller

vidta en åtgärd skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av detta kapitel iakttas. Detta gäller även den som har bedrivit verksamhet som kan antas ha orsakat skada eller olägenhet för miljön. I detta kapitel avses med åtgärd en sådan åtgärd som inte är av försumbar betydelse i det enskilda fallet.

Enligt 2 kap. 2 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt 26 kap. 19 § miljöbalken ska den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar. Den som bedriver sådan verksamhet eller vidtar sådan åtgärd ska också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön. Den som bedriver sådan verksamhet skall lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder till tillsynsmyndigheten, om tillsynsmyndigheten begär det.

Kontakta gärna undertecknad vid frågor.

Med vänlig hälsning

Charlotte Larsson
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Miljöförvaltningen

Tekniska nämndhuset
Fleminggatan 4
Box 8136, 104 20 Stockholm
Telefon 08-508 28 800
miljoforvaltningen@stockholm.se
www.stockholm.se/miljoforvaltningen